

ORIGINAL ARTICLE

ARTYKUŁ

POLICY OF SINGLE ENVIRONMENTAL MARKET OF EUROPEAN UNION: ON NATIONAL AND SUPRANATIONAL LEVEL

POLITYKA JEDNOLITEGO RYNKU WEWNĘTRZNEGO PRODUKTÓW EKOLOGICZNYCH W UNII EUROPEJSKIEJ NA SZCZEBLU KRAJOWYM I PONADNARODOWYM

Maxym Voichuk

Lesya Ukrainka Eastern European National University/
Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki

Voichuk M. (2014), *Policy of single environmental market of European Union: on national and supranational level/ Polityka jednolitego rynku wewnętrznego produktów ekologicznych w Unii Europejskiej na szczeblu krajowym i ponadnarodowym*. Economic and Regional Studies, vol. 7, no. 4, pp. 73-85.

Summary: The paper contains the general characteristics of key features of development of single environmental market on national and supranational level. Different aspects of the problem, including main theoretical approaches to the definition of environmental market and ecoindustry, main gaps and problems of integration of this economical branch in single market in general, infrastructure peculiarities and some national specifics were presented. The analysis showed that single environmental market is holistic and complex in structure system, which development is part of European Sustainable Strategy.

Keywords: ecoindustry, single market, common policy

Introduction

According to the Communication of the European Commission *Innovating for Sustainable Growth: A Bioeconomy for Europe* (COM(2012) 60 final) "...Europe needs to radically change its approach to production, consumption, processing, storage, recycling and disposal of biological resources. The Europe 2020 Strategy calls for a bioeconomy as a key element for smart and green growth in Europe...". In this context environmental markets, as markets for production of ecoindustry, which is a relatively new branch of economy system, becomes like prerequisite of effective development of the entire system.

In this field scientific research focuses on the problems of integration of ecoindustry in the economy system of EU. Forming and development of single environmental market in this case becomes one of the most important parts. Emphasis of key features on national and supranational level can help to understand the nature of this part of economics activities and would give us solution for solving the problem and future growing.

Streszczenie: Artykuł zawiera ogólną charakterystykę i kluczowe cechy rozwoju jednolitego wewnętrznego rynku ekologicznego na szczeblu krajowym i ponadnarodowym. W artykule przedstawiono wybrane problemy dotyczące podejść teoretycznych i sposobu definiowania jednolitego rynku ekologicznego, przemysłu ekologicznego, głównych problemów integracji ekonomicznej w sferze jednolitego wewnętrznego rynku ekologicznego oraz wybrane specyficzne cechy infrastruktury i polityki ekologicznej. Analiza wykazała, że jednolity wewnętrznym rynek ekologiczny ma charakter holistyczny, ma złożoną strukturę i stanowi część Europejskiej Strategii Rozwoju Zrównoważonego.

Słowa kluczowe: ekoprzemysł, wewnętrzny rynek, wspólna polityka

Wstęp

Według komunikatu Komisji Europejskiej „Innowacje w służbie zrównoważonego wzrostu: biogospodarka dla Europy (COM(2012) 60 final)”: „(...) Europa musi radykalnie zmienić podejście do produkcji, konsumpcji, przetwarzania, przechowywania, recyklingu i unieszkodliwiania zasobów biologicznych. W strategii „Europa 2020” podkreślono znaczenie biogospodarki dla inteligentnego i ekologicznego wzrostu w Europie...”. W tym kontekście, rynki ekologiczne, tak jak rynki produkcji przemysłu ekologicznego, które są względnie nową gałęzią systemu gospodarczego, stają się koniecznym warunkiem efektywnego rozwoju całego systemu.

Badania naukowe z tej dziedziny skupiają się na problemach integracji przemysłu ekologicznego z systemem gospodarczym UE. W tej sytuacji stworzenie i rozwój jednolitego rynku ekologicznego staje się jednym z najważniejszych obowiązków. Akcentowanie kluczowych aspektów na szczeblu krajowym i ponadnarodowym może pomóc w zrozumieniu istoty tej części działalności ekonomicznej a także zapewnić nam rozwiązanie problemu i przyszły wzrost.

Address for correspondence: Maxym Voichuk, Lesya Ukrainka Eastern European National University, 43025, 13 Volya Avenue, Lutsk, Ukraine; phone/fax: +38(0332) 72-01-23; e-mail: voichukmaxym@gmail.com

Full text PDF: www.ers.edu.pl; Open-access article.

Copyright © Pope John Paul II State School of Higher Education in Białą Podlaską, Sidorska 95/97, 21-500 Białą Podlaską;

Indexation: Index Copernicus Journal Master List ICV 2013: 6.48; Polish Ministry of Science and Higher Education 2013: 4 points.

Ecoindustry as a basis of formation and development of an environmental market

The environmental market is defined as part of the overall market environment, which characterized by competitive exchange of all that are aimed for the preservation, restoration and sustainable use of the environment, improved the quality of people's life and their environmental safeguard. The environmental market is the market of environmental technologies, goods, services, knowledge and environmental information (Shevchuk i in., 2004, s. 424).

According to this definition, we can talk about the separation of the individual subsystems of the market economy, whose development is determined by single trends of the ecoindustry. A special place in the structure of environmental market goes to the market infrastructure, represented by a special type of business – environmental businesses. Also, the specificity of this market is determined by a number of international legal documents. However influences on its development have the activities of supranational and international organizations.

Organization for Economic Cooperation and Development (OCED), defines ecoindustry as an activity for the production of goods and services to measure, prevent, limit, minimize or eliminate an environmental damage to water, air and soil, as well as problems related to waste, noise and ecosystems. As goods are the technologies with the highest level of environmental safety, products and services that reduce environmental risk and minimize environmental pollution and resource use (Potapenko 2001).

Products of ecoindustry are realized at the market, creating in this way an offer on it. In creating of the demand for the products of ecoindustry all traditional economic actors are involved – financial and non-financial companies, government, foreign residents, and households. These agents interact in the environmental markets of ecosafety goods and services with their counterparts – producers, representatives of ecoindustry, within the information and conjuncture field (Petrushenko 2009).

Ecoindustry has no clear statistical status and isn't part of the traditional branch system. During a long time ecoindustry was defined as the sum of producers of "end-of-pipe" equipment and/or technologies, as usually, with adding measures to clean of the dirty technologies (including related services):

1. Waste Management: sectors that manage material flows from the technosphere processes of nature usually using "end-of-pipe" equipment and/or technologies.
2. Resource management: sectors that use more preventive approach to materials management by nature to the technosphere (Ernest&Young Report 2006).

Przemysł ekologiczny jako podstawa tworzenia i rozwoju rynku ekologicznego

Rynek ekologiczny jest definiowany jako część globalnego otoczenia rynkowego, która cechuje się konkurencyjną wymianą wszystkiego, co ma na celu ochronę, odnowę i zrównoważone wykorzystanie środowiska i która poprawiła jakość życia ludzi oraz ich metody ochrony środowiska. Rynek ekologiczny jest rynkiem ekologicznych technologii, dóbr, usług, wiedzy oraz informacji środowiskowych (Shevchuk i in., 2004, s. 424).

Zgodnie z tą definicją, możemy mówić o rozdzieleniu poszczególnych podsystemów gospodarki rynkowej, których rozwój jest określony przez indywidualne trendy przemysłu ekologicznego. Wyjątkowe miejsce w strukturze rynku ekologicznego należy do infrastruktury rynkowej, reprezentowanej przez specjalny rodzaj działalności – przedsiębiorstwa ekologiczne. Specyfikę tego rynku określa również szereg międzynarodowych dokumentów prawnych. Jednakże wpływ na jego rozwój mają działania organizacji ponadnarodowych i krajowych.

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) definiuje przemysł ekologiczny jako działania na rzecz produkcji dóbr i usług, w celu oceny, powstrzymania, ograniczenia, zmniejszenia i wyeliminowania szkód środowiskowych wyrządzonych wodzie, powietrzu i glebie, a także problemów związanych z odpadami, hałasem i ekosystemami. Bowiernie dobra stanowią technologie najbardziej bezpieczne dla przyrody, produkty i usługi, które ograniczają ryzyko dla środowiska i minimalizują jego zanieczyszczenie oraz zużycie zasobów (Potapenko 2001).

Produkty przemysłu ekologicznego są spieniężane na rynku, tworząc na nim w ten sposób ofertę. Wszystkie tradycyjne podmioty gospodarcze – przedsiębiorstwa finansowe oraz te spoza sektora finansowego, rząd, zagraniczni rezydenci i gospodarstwa domowe – są włączone w kreowanie popytu na produkty przemysłu ekologicznego. Owi pośrednicy współdziałają na ekologicznych rynkach dóbr i usług dla ochrony środowiska ze swoimi odpowiednikami – producentami, przedstawicielami przemysłu ekologicznego – w zakresie informacji i koniunktury (Petrushenko 2009).

Przemysł ekologiczny nie ma statusu statystycznego i nie jest częścią tradycyjnego systemu branżowego. Przez długi czas przemysł ekologiczny był definiowany jako suma producentów sprzętu i/lub technologii „końca rury”, zwykle zwiększających środki na oczyszczanie brudnych technologii (wraz z powiązanymi usługami):

1. Zagospodarowanie odpadów: sektory, które kierują przepływem materiałów z technosfery do środowiska, stosując zazwyczaj sprzęt i/lub technologie „końca rury”.
2. Zarządzanie zasobami: sektory, które stosują bardziej zapobiegawcze podejście do zarządzania przepływem materiałów ze środowiska do technosfery (Ernest&Young Report 2006).

A number of studies have tried to define, delimit and describe the ecoindustry, but there is just a little agreement among them. There are several reasons for these divergences. First, the industry covers a heterogeneous set of goods and services. At the core of the industry, there is a group of identifiable goods and services, which are used to clean-up existing processes and production ("end-of-pipe" equipment and/or technologies), treat water and effluent, control of air pollution and reduce noise. There is also a set of waste management and recycling technologies and services to restoration waste for reuse, and deal with previous environmental damage, as well as a growing range of environmental services such as research, design and engineering services. Most of these equipment production, technological and service activities can be identified and measured, but they are heterogeneous, what makes data collection complicated and comparisons difficult.

Second, there is no agreement on criteria to establish the boundaries of the industry. In particular there is growing interest in including renewable energy, clean technologies and products. In the long run, while they are difficult to account for, "clean" technologies, production processes and products will reduce the need for clean-up and "end-of-pipe" solutions, changing the structure of the environment industry and the relative importance of its core group of activities.

Third, many producers of pollution abatement and control equipment and services have a low degree of specialization in these products. Environmental goods and services may be classified with other goods and services which are the main line of business and are therefore not readily separable for inclusion in measures of the environment industry. Finally, different studies have focused on broader or narrower groups of activities or products, producing divergent results, depending on whether they have been developed for environmental jobs surveys, eco-product surveys, general statistical surveys, etc. Values may also depend on whether estimates are made from the supply or the demand side.

The "core" of ecoindustry, namely "those (identifiable) sectors within which the main - or a substantial part of - activities are undertaken with the primary purpose of the development of technologies and the production of goods and services to measure, prevent, limit, minimize or correct environmental damage to water, air and soil, as well as problems related to waste, noise and eco-systems" (Bilsen et al. 2009).

Overall, there are a group of measurable goods and services and industrial and service activities which are widely agreed on as forming the "core" of the ecoindustry. But beyond this core the boundaries of the industry are fluid, and there are difficulties in measuring many environmental goods, services and activities with any precision.

Liczne opracowania próbują zdefiniować, określić i opisać przemysł ekologiczny, lecz istnieje między nimi niewielka zgodność. Rozbieżność ta ma kilka powodów. Po pierwsze, przemysł ekologiczny obejmuje heterogeniczny zbiór dóbr i usług. W jego centrum znajduje się grupa identyfikowalnych dóbr i usług, które są wykorzystywane do oczyszczania istniejących procesów i produkcji (sprzęt i technologie „końca rury”), uzdatniania wody i ścieków, kontroli zanieczyszczenia powietrza oraz redukcji hałasu. Istnieje również grupa technologii i usług recyklingowych oraz zagospodarowania odpadów, służąca odzyskiwaniu odpadów do powtórnego użycia oraz uporaniu się z wcześniejszymi szkodami zadanymi środowisku a także zajęciu się rosnącym zakresem usług środowiskowych, takich jak prace badawcze, projektowanie i usługi inżynierskie. Większość z tej działalności technologicznej, usługowej i sprzętowo-produkcyjnej może być określona i zmierzona, chociaż jest ona heterogeniczna, co komplikuje pozyskiwanie danych i utrudnia zestawienia.

Po drugie, nie ma zgody ws. kryteriów ustanawiających granice przemysłu. Istnieje w szczególności wzrastające zainteresowanie tym, aby uwzględnić w nim energię odnawialną, czyste technologie i produkty. W dalekiej perspektywie, mimo iż trudno je uwzględnić, „czyste” technologie, procesy produkcji oraz produkty zmniejszą zapotrzebowanie na metody oczyszczania i „końca rury”, zmieniając strukturę przemysłu ekologicznego i względne znaczenie jego głównych grup działalności.

Po trzecie, wielu z producentów usług i sprzętu do zmniejszania i kontroli zanieczyszczenia posiada niski stopień specjalizacji w tych produktach. Dobra i usługi ekologiczne mogą być sklasyfikowane z innymi dobrami i usługami, które należą do kluczowego obszaru działalności i nie dają się przez to łatwo wyodrębnić oraz włączyć do instrumentów przemysłu ekologicznego. W końcu różne opracowania skupiły się na szerszych bądź węższych grupach działalności lub produktów, dając rozbieżne wyniki w zależności od tego, czy były sporządzone na potrzeby ankiet dotyczących zajęć związanych z ochroną środowiska, ankiet nt. ekologicznych produktów, ogólnych ankiet statystycznych, itp. Ocena może także zależeć od tego, czy dokonuje się szacowań z punktu widzenia podaży, czy popytu.

„Trzon” przemysłu ekologicznego stanowią więc „te (identyfikowalne) sektory, w ramach których podejmuje się główną lub znaczącą część działalności mającej za podstawowy cel rozwój technologii oraz produkcję dóbr i usług przeznaczonych do oceny, powstrzymania, ograniczenia, zmniejszenia i naprawienia szkód środowiskowych wyrządzonych wodzie, powietrzu i glebie a także problemów związanych z odpadami, hałasem i ekosystemami” (Bilsen et al. 2009).

Ogółem istnieją grupy wymiernych dóbr i usług oraz działalności przemysłowej i usługowej, co do których panuje powszechna zgoda, iż tworzą „trzon” przemysłu ekologicznego. Jednakże poza tym trzonym granice przemysłu są płynne i istnieją trudności w dokładnej ocenie wielu ekologicznych dóbr, usług i działalności.

The Single market as the main project of the Community in the economic sphere

Association around of set of particular similarities preclude the separation of a main component, which will be the prerogative of the community and determine the mechanism of relationships building between its members. The basis of all integration communities is the economic component, augmented by various political and geo-strategic interests of their members. Therefore, the study on the economic mechanism of functioning of a integration community provides an understanding of the logic of the formation of further tools and mechanisms of interaction within it.

Treaty of Rome (the Treaty), which became normative and legal basis for the formation and development of the European Community, defines the main categories and gives the concepts that are used in legal documents of the Community. In particular, Article 2 of the Treaty defines the primary objective of the single market as follows: "The community through the creation of a common market and the gradual harmonization of economic policies of the Member States must ensure the harmonious development of economic activity throughout its territory, a permanent and sustainable development, strengthening stability, rapid growth in living standards and deepening relations between states belonging to it" (External and intra-EU trade 2011, s. 4).

What depends on category "single market", in the Ukrainian scientific literature it is used a little. Often you can find the category "common market", which is seen not only in its paramount importance – the stage of integration – but usually replaces the definition of the "single market". To clear delineation of these categories, and eliminate all uncertainties in their use, we should apply to the resolution of the Court of Justice in case number 15/81, dated the 5th May 1982. According to the Court's finding «common market is a stage of economic integration aimed within Community to unite national markets into a single market, thus creating the conditions as much as possible close to the real single market" (Judgment of May 5 Gaston Schul 1982, s. 1409).

The category "common market" was used in all the statutes of the European Community, in particular in the Treaty establishing the European Community for Coal and Steel, 1951 (Treaty establishing the European Coal and Steel Community (1951)) and was formulated as a necessity to form within the Member States of the Community a common market of coal, iron and steel scrap by destroying customs borders, simplifying administrative provisions on the free circulation of relevant products, the introduction of a single transport rates, uniform pricing in the field of industry control over monopolies, to prohibit discrimination and subsidies and the Treaty establishing the European Atomic Energy Community 1957 (Treaty establishing the European

Jednolity rynek jako kluczowe przedsięwzięcie Wspólnoty w sferze gospodarczej

Związek między grupą konkretnych podobieństw wyklucza wydzielenie głównego komponentu, który stanowić będzie prerogatywę wspólnoty i uwarunkuje mechanizm zależności budowanych pomiędzy jego elementami. Podstawą wszystkich wspólnot integracyjnych jest element gospodarczy, potęgowany różnymi politycznymi i geostrategicznymi korzyściami jej członków. Dlatego badanie mechanizmu gospodarczego funkcjonowania wspólnoty integracyjnej pozwala zrozumieć logikę tworzenia się kolejnych instrumentów i mechanizmów oddziaływania wewnątrz wspólnoty.

Traktaty Rzymskie (Traktat), które stały się normatywną i prawną podstawą tworzenia się i rozwoju Unii Europejskiej, definiują najważniejsze kategorie i dostarczają pojęć używanych w dokumentach prawnych Wspólnoty. W szczególności Art. 2 Traktatu definiuje podstawowy cel jednolitego rynku w następujący sposób: „Zadaniem Wspólnoty jest, przez ustanowienie wspólnego rynku i stopniowe zbliżanie strategii gospodarczych Państw Członkowskich, popieranie w całej Wspólnocie harmonijnego rozwoju działalności gospodarczej, stałego i zrównoważonego wzrostu, zwiększonej stabilności, przyspieszonego podwyższania poziomu życia oraz ściślejszych związków między Państwami Członkowskimi” (External and intra-EU trade 2011, s. 4).

To, co opiera się na pojęciu „jednolitego rynku”, jest rzadko używane w ukraińskiej literaturze naukowej. Można często odnaleźć pojęcie „wspólnego rynku”, który postrzega się nie tylko poprzez jego nadrzędne znaczenie – stopień integracji – ale zastępuje się nim zazwyczaj definicję „jednolitego rynku”. Aby jasno rozgraniczyć te pojęcia i wyeliminować wszelkie wątpliwości dotyczące ich użycia, należy odwołać się do rozstrzygnięcia Trybunału Sprawiedliwości w sprawie nr 15/81, z 5 maja 1982 r. Zgodnie z orzeczeniem Trybunału „«wspólny rynek» to stadium zamierzonej wewnątrz Wspólnoty integracji gospodarczej mającej na celu połączenie krajowych rynków w jednolity rynek a zatem tworzącej warunki jak najbardziej zbliżone do rzeczywistego jednolitego rynku” (Judgment of May 5 Gaston Schul 1982, s. 1409).

Pojęcie „wspólnego rynku” było używane we wszystkich statutach Wspólnoty Europejskiej, w szczególności w Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Węgla i Stali z 1951 r. (Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (1951)) i zostało sformułowane jako potrzeba utworzenia w obrębie Państw Członkowskich Wspólnoty wspólnego rynku węgla, żelaza i złomu stali poprzez zniesienie granic celnych, uproszczenie przepisów administracyjnych, dotyczących swobodnego obrotu stosownymi produktami, wprowadzenie jednolitych stawek transportu, ujednoczenie polityki cenowej w zakresie kontroli przemysłowej nad monopolami aby zakazać nierównego traktowania i subwencjono-

Atomic Energy Community (1957)) provided for the establishment of a common market in the field of nuclear energy.

According to Article 2 of the Treaty establishing the European Economic Community in 1957 (Treaty establishing the European Economic Community (1957)) (hereinafter – Agreement EEC) task of the Community, by establishing a common market and the progressive approximation of the economic policies of the Member States are: to promote the harmonious development of economic activities; increase stability and living standards; the establishment of closer relations between the Member States. To achieve this, the activities of the Member States had to be directed to:

- cancellation between customs duties and quantitative restrictions on exports and imports of goods, as well as other measures of equivalent effect;
- establishment of a common customs tariff and a common trade policy with third countries;
- elimination between Member States obstacles to the free movement of people, services and capital;
- adoption of common policies in agriculture and transport;
- approximation of the law systems of the Member States for the proper functioning of the common market;
- association with third countries to increase trade and promote jointly economic and social development.

The modern idea of a common market formed precisely on the basis of regulations of the EEC Treaty, under which the common market can be defined as an economic area without single frontiers within which all kinds of goods and persons, services and capital move freely on condition that are common to all member States' rules of non-discrimination.

The European Economic Community was unable to overcome all obstacles on way to the creation of a common market, and then in order to resolve this problem introduced the concept of "single market". It was a return to the ambitions of 1958, which had to be limited and focus on the most outstanding issues, namely the removal of all borders to create a territory for free movement of human and material resources to ensure their maximum operation.

The idea of creating the single market was immediately supported by the Governments of the Member States. The White Paper on completing the single market was adopted by European Commission, which was approved by the European Council in June 1985 in Milan (White Paper 1985). White Paper contained majorities of legislation (but not all) that have to be taken (about 300) and was grouped into three main objectives

- removal of physical boundaries by abolishing of control on movement of persons and goods while crossing internal borders;

wania. Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej z 1957 r. (Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (1957)) zapewnił utworzenie wspólnego rynku w zakresie energii atomowej.

Zgodnie z Art. 2 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą z 1957 r. (Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą (1957)) (zwanym dalej Umową o EWG), zadaniem Wspólnoty, poprzez utworzenie wspólnego rynku i stopniowe zbliżanie strategii gospodarczych Państw Członkowskich, jest: promować harmonijny rozwój działalności gospodarczej, podnosić stabilność i standard życia, utworzyć ściślejsze powiązania między Państwami Członkowskimi. Aby to osiągnąć, działalność Państw Członkowskich musiała być skierowana na:

- zniesienie różnic między cłem a ograniczeniami ilościowymi dotyczącymi eksportu i importu dóbr a także innych instrumentów wywołujących podobny efekt;
- utworzenie wspólnej taryfy celnej oraz polityki handlowej do współpracy z państwami trzecimi;
- wyeliminowanie przeszkód w swobodnym przepływie osób, usług i kapitału istniejących między Państwami Członkowskimi;
- przyjęcie wspólnej polityki rolnej i transportowej;
- zbliżenie systemów prawnych Państw Członkowskich w celu poprawnego funkcjonowania wspólnego rynku;
- współpraca z państwami trzecimi w celu zwiększenia handlu i promocji wspólnej gospodarki oraz rozwoju społecznego.

Współczesna idea wspólnego rynku ukształtowana jest na podstawie postanowień Traktatu o EWG, w myśl którego wspólny rynek może być definiowany jako obszar gospodarczy pozbawiony odzielnych granic, wewnątrz którego wszystkie dobra, osoby, usługi i kapitał przemieszczają się swobodnie, na warunkach wspólnych regulacji prawnym wszystkich Państw Członkowskich dotyczącym niedyskryminacji.

Europejska Wspólnota Gospodarcza nie była w stanie przewyciężyć wszystkich trudności na drodze do utworzenia wspólnego rynku, wobec tego, aby rozwiązać ten problem, wprowadziła koncepcję „jednolitego rynku”. Oznaczało to powrót do celów z 1958 roku, które musiały zostać ograniczone i skupienie się na najbardziej kluczowych kwestiach, mianowicie na zniesieniu wszystkich granic w celu stworzenia obszaru swobodnego przepływu zasobów ludzkich i materialnych aby zapewnić ich maksymalne działanie.

Ideę utworzenia jednolitego rynku wsparły natchmiast Rządy Państw Członkowskich. Biała księga w sprawie ukończenia budowy jednolitego rynku została przyjęta przez Komisję Europejską, co zatwierdziła Rada Europejska w czerwcu 1985 r. w Mediolanie (Biała księga 1985). Biała księga zawierała większość aktów prawnych (ale nie wszystkie), które muszą zostać przyjęte (około 300) i zostały sklasyfikowane wg trzech głównych celów działania:

- removing technical boundaries, namely the destruction of barriers that existed in national regulations in respect of goods and services through harmonization or mutual recognition;

- elimination of tax frontiers, namely overcoming obstacles caused by differences in indirect taxation, through harmonization or approximation of the rates of VAT and excise duties.

Through all parts of the White Paper permeates the idea of a new concept of legal harmonization, according to which is to be held harmonization of legislation of Member States, which will be a new impetus for the creation of the Single Market. The Commission, however, did not allow carrying out full harmonization of the laws, and the goal was to eliminate unfair competition.

In 1986, EU member states have signed and ratified in 1987, the Single European Act (Single European Act 1986), which sets a methodology of the White Paper on harmonization of legislation of Member States and introduced amendments to the EEC Treaty.

The concept of the single market of the European Union is to eliminate trade barriers and simplifying existing regulations, to ensure that all in the EU – individuals, consumers and businesses – could use most of the features that are available to them, having direct access to 28 countries and 500 million people without barriers formed boundaries. The cornerstone of the EU single market is often considered the “four freedoms”: free movement of people, goods, services and capital.

Creating an internal European market is one of the most important and continuing priorities of the EU. Despite the achievements, the process continues. This priority is not the ultimate end, but is an ongoing process that requires constant effort, vigilance and updating.

Technological and political activities, related to the environment, change some functions of the internal market. One of the major changes over the last few years there is a growing awareness of environmental needs and challenges of climate change and political will, associated with the transition to environmentally-oriented economy, which is a relatively new element for the domestic market.

The changes determined above and changes in the European economy means that are significant gaps in the functioning of the EU single market, which directly affect the ecobranches. It was also noted in a recent report by Monty on the single market (A new strategy), where ecobranches have been described as “one of those missing in the current domestic market” (Council of the European Union 2010).

- zniesienie fizycznych granic poprzez zakaz kontroli przemieszczania się osób i dóbr podczas przekraczania wewnętrznych granic;

- zniesienie technicznych granic, mianowicie zniszczenie przeszkód istniejących w krajowych regulacjach dotyczących dóbr i usług, poprzez harmonizację lub wzajemne poznanie;

- eliminacja barier podatkowych, mianowicie pokonanie trudności powodowanych różnicami w pośrednim opodatkowaniu, poprzez harmonizację lub zbliżenie stawek VAT i podatków akcyzowych.

Każda z części Białej księgi przesiąknięta jest ideą nowej koncepcji harmonizacji prawnej, zgodna z którą przeprowadzona ma być harmonizacja prawodawstwa Państw Członkowskich dając nowy impuls do stworzenia jednolitego rynku. Komisja nie dopuściła jednak do przeprowadzenia pełnej harmonizacji systemów prawnych a celem było wyeliminowanie nieuczciwej konkurencji.

W 1986 r. państwa członkowskie UE podpisały a ratyfikowały w 1987 r., Jednolity Akt Europejski (Jednolity Akt Europejski 1986), który ustala metodologię Białej księgi w sprawie harmonizacji prawodawstwa Państw Członkowskich i wprowadza poprawki do Traktatu o EWG.

Pomysł jednolitego rynku Unii Europejskiej ma na celu wyeliminowanie barier handlowych i uproszczenie istniejących regulacji, aby zapewnić wszystkim w UE – osobom, konsumentom i przedsiębiorstwom – szansę korzystania z większości dostępnych im możliwości posiadając bezpośredni wstęp do 28 państw i dostęp do 500 milionów ludzi bez barier tworzących granice. Za kamień węgielny jednolitego rynku UE często uważa się „cztery swobody”: swobodny przepływ ludzi, dóbr, usług i kapitału.

Stworzenie wewnętrznego rynku europejskiego jest jednym z najważniejszych i ustawicznych priorytetów UE. Proces ten trwa dalej pomimo osiągnięć. Priorytetem nie jest ostateczny koniec, lecz trwały proces, który wymaga nieustannego wysiłku, czujności i unowocześniania.

Technologiczna i polityczna działalność związana ze środowiskiem, zmienia niektóre funkcje wewnętrznego rynku. Jedną z kluczowych zmian w ostatnich kilku latach jest wzrastająca świadomość potrzeb i wyzwań środowiskowych związanych ze zmianami klimatu oraz wolą polityczną, dotyczącą przejścia do proekologicznej gospodarki, która jest względnie nowym elementem na krajowym rynku.

Wskazane powyżej zmiany oraz zmiany w gospodarce europejskiej, oznaczają istnienie wyraźnych braków w funkcjonowaniu jednolitego rynku UE, co wpływa bezpośrednio na Eko branże. Fakt ten zanotowano także w niedawnym raporcie Montiego nt. jednolitego rynku (Nowa strategia), w którym branże Eko opisano jako „jedne z tych, nieobecnych na bieżącym rynku krajowym” (Council of the European Union 2010).

Environmental policy and single market: cooperation and conflicts

The literature describing the relationship between the single market and environmental policy has a synergistic expression, but equally focused on the problem of long-term tension between the single market and the implementation of environmental policy.

Communication from the Commission 99/263 "The single market and the environment" has given a new impetus to the long-term political and scientific debate on this issue. In the Communication the Commission clearly defines this tension: "Environmental standards are sometimes perceived as barriers to market access, barriers to full market opening as a threat to the quality of the environment" (COM(1999)263 final p. 3).

Scientists have questioned the compatibility of regulations of the single market and environmental regulation. At present, the interactions of these elements suffer from a host of conflicting rules and principles relating to both areas of EU law: if the Community wants to promote competition and regulatory significance of "race to the top" in environmental standards, it should allow much greater regulatory diversity (Dalhammar 2007). Regulatory diversity, in turn, will automatically lead to distortions in the free movement of goods and thus would violate one of the fundamental principles of the Community. Interpretations and decisions of the European Court of Justice, are designed to balance this tension (Dalhammar 2007; Winter 2004; Macrory; Wiers 2003; Vedder 2003).

Different types of coordinating policies on market integration (negative mode of coordination) and environmental policy (positive mode of coordination) describes the results of various Pleiades of interests of the Member States relating to both goals (Scharpf 1996). This leads to different types of harmonization and the relevant legal provisions. Market integration in the EU is politically motivated process of removing trade and investment barriers and distortions of competition between Member States. In fact, integration within the single market is an integration process that manifests itself by replacing the different national legal provisions on these issues on the harmonized European legal standards.

Environmental protection in the EU – definitely field of Community action in the field of law after the adoption of the European Single market Act of 1986 – in this case is much less related to the process of harmonization purposes (Scharpf 1996; Torre-Schaub 2006). Only in the case with the environmental standards that have direct affect the single market regulators observed this type of harmonization (standards of products). However, in terms of environmental standards those national legal rules are generally not fully replaced by European rules.

Polityka ochrony środowiska a jednolity rynek: współpraca i sprzeczności

Literatura opisująca związek między jednolitym rynkiem a polityką ochrony środowiska ma synergiczny wyraz ale jednakowo skupia się na problemie długofalowego napięcia między jednolitym rynkiem a wdrażaniem polityki ochrony środowiska.

Komunikat Komisji 99/263 „Rynek jednolity a środowisko” nadał nowy impuls wieloletniej debacie politycznej i naukowej dotyczącej tej kwestii. Komisja definiuje w nim jasno owo napięcie: „Standardy ochrony środowiska są czasami postrzegane jako przeszkody w dostępie do rynku; przeszkody do pełnego otwarcia rynku stanowiącego zagrożenie dla jakości środowiska” (COM (1999) 263 final, s. 3).

Naukowcy zakwestionowali możliwość pogodzenia regulacji dotyczących jednolitego rynku i regulacji dotyczących ochrony środowiska. Obecnie współdziałanie tych elementów cierpi na skutek mnóstwa sprzecznych zasad i reguł odnoszących się do obu obszarów systemu prawnego UE: jeśli Wspólnota pragnie pobudzać konkurencyjność i regulacyjny sens „wyścigu na szczyt” w zakresie standardów ochrony środowiska, powinna pozwolić na dużo większe różnice w regulacjach (Dalhammar 2007). Z kolei różnice w regulacjach doprowadzą automatycznie do zakłóceń w swobodnym przepływie dóbr, naruszając w ten sposób jedną z fundamentalnych zasad Wspólnoty. Wykładnia i rozstrzygnięcia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości zmierzają do zrównoważenia tego napięcia (Dalhammar 2007; Winter 2004; Macrory; Wiers 2003; Vedder 2003).

Odmienne modele koordynowania strategii integracji rynku (zaprzeczenie koordynacji) i polityki ochrony środowiska (pozytywna metoda koordynacji) ukazują rezultaty zróżnicowanej plejady interesów Państw Członkowskich odnoszących się do obu celów (Scharpf 1996). Prowadzi to do różnych modeli harmonizacji i istotnych przepisów prawnych. Integracja rynku w UE jest politycznie motywowanym procesem znoszenia barier handlowych i inwestycyjnych oraz wypaczeń w rywalizacji pomiędzy Państwami Członkowskimi. Istotnie integracja wewnątrz jednolitego rynku jest procesem integracji, który objawia się poprzez zastępowanie odrębnych, krajowych przepisów prawnych, dotyczących tych kwestii, zharmonizowanymi europejskimi standardami prawnymi.

Ochrona środowiska w UE – niewątpliwie pole działania Wspólnoty w zakresie prawodawstwa, po przyjęciu Aktu o jednolitym rynku europejskim w 1986 r. – jest w tym przypadku w dużo mniejszym stopniu powiązana z procesem harmonizacji celów (Scharpf 1996; Torre-Schaub 2006). Jedynie w przypadku standardów ochrony środowiska, które mają bezpośredni wpływ na jednolity rynek, moderatorzy zaobserwowali taki rodzaj harmonizacji (standardy produktów). Jednak w kontekście standardów ochrony środowiska, owe krajowe przepisy prawne nie są generalnie w pełni zastępowane przepisami europej-

Sometimes Member States have the right to refuse of using such rules, given by the European Court of Justice, which often causes a deregulation of the single market.

A possible conflict of interest between environmental protection and the completion of the European single market was reflected in the legal provisions of the European Union, the emergence of environmental problems in the acts of the Community in 1986 (Torre-Schaub 2006). Disagreements arose especially (and there are) around the question of what part of the sovereignty of the regulation of environmental problems is prerogative of the Member States, especially when more rigorous national approach is inconsistent with the basic provisions of the domestic market. Moreover, this tension has not been completely solved by any of the main amendments to the EC Treaty (Torre-Schaub 2006; Wiers 2003).

On the other hand, Article 64 of the Treaty, commonly known as the principle of integration, requires consideration of environmental issues in all policies of the Community. Most scientists interpret this principle as a legal obligation for all public events, including the principle of free trade and competition policy. In particular, Vedder argues that competition policy is definitely correlated with the principles of integration, but it is equally acknowledged by the possibility of other interpretations (Vedder 2003, s. 429).

This is due to the uncertain nature of this principle on the one hand, and the simultaneous existence of contradictions in key positions at the same hierarchical level standards (Torre-Schaub 2006, s. 14; Vedder 2003; Winter 2004; Wiers 2003, s. 63, s. 65).

For example, the potential tension between free trade and environmental protection created by Article 28 of the Treaty, which prohibits any domestic environmental measure that may have an impact on trade, and therefore each of these measures can be challenged as a violation of Community law. But then, the provisions of Article 30, which strictly defined the Court of Justice as the "exception to the fundamental principle of free movement of goods" (Wiers 2003, s. 65), justify the introduction of such measures, since they can prevent violations of free circulation of goods in terms of public safety, policy and procedure, health and life of humans, animals and plants, etc.

Thus, the principles and rules of treaty provisions are not ranked. There are many contradictions between the objectives, rules and principles that "taken together" (Torre-Schaub 2006). Without a clear definition of priorities for the principles they are equal (Winter 2004).

However, scientists do not necessarily interpret this fact as a total lack of integration, but as its limitations (Torre-Schaub 2006), and integration of the principles required in case of conflict with other principles follow their interpretation (Winter 2004;

skimi. Państwa Członkowskie mają czasami prawo do odmowy stosowania takich przepisów, wyrażonych przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości, które powodują często deregulację jednolitego rynku.

Potencjalny konflikt interesów między ochroną środowiska a realizacją jednolitego rynku europejskiego został odzwierciedlony w przepisach prawnych Unii Europejskiej – pojawienie się problemów ochrony środowiska w dokumentach Wspólnoty w 1986 r. (Torre-Schaub 2006). Różnice zdań powstały (i nadal istnieją) w szczególności wokół kwestii, który z fragmentów zwierzchności regulacji dotyczących problemów ochrony środowiska jest prerogatywą Państw Członkowskich, zwłaszcza, gdy bardziej rygorystyczne podejście krajowe jest niezgodne z podstawowymi przepisami rynku krajowego. Co więcej, napięcie to nie zostało całkowicie złagodzone przez żadną z podstawowych poprawek do Traktatu o EWG (Torre-Schaub 2006; Wiers 2003).

Z jednej strony Art. 64 Traktatu, potocznie znany jako zasada integracji, nakazuje brać pod uwagę kwestie ochrony środowiska we wszystkich strategiach Wspólnoty. Większość naukowców interpretuje tę zasadę jako prawne zobowiązanie względem wszystkich państwowych punktów programu, w tym, względem zasady wolnego handlu i polityki konkurencyjności. W szczególności Vedder twierdzi, że polityka konkurencyjności jest bez wątpienia skorelowana z zasadami integracji, ale w równym stopniu uznaje się możliwość innych interpretacji (Vedder 2003, s. 429).

Z drugiej strony powoduje to wątpliwa natura tej zasady oraz równoczesne istnienie sprzeczności w kluczowych stanowiskach zajmowanych na tym samym, hierarchicznym szczeblu standardów (Torre-Schaub 2006, s. 14; Vedder 2003; Winter 2004; Wiers 2003, s. 63, s. 65).

Przykładowo, istnieje ewentualne napięcie między wolnym handlem a ochroną środowiska tworzone przez Art. 28 Traktatu, który zabrania podejmować jakichkolwiek, krajowych działań na rzecz ochrony środowiska, które mogłyby mieć wpływ na handel, przez co każde z tych działań może zostać zakwestionowane jako pogwałcenie prawa wspólnotowego. Natomiast postanowienia Art. 30, który Trybunał Sprawiedliwości określił jasno jako „wyjątek od podstawowej zasady swobodnego przepływu dóbr” (Wiers 2003, s. 65), usprawiedliwiają podjęcie owych działań, ponieważ mogą one zapobiec pogwałceniu zasady swobodnego obrotu dobrami w kwestii bezpieczeństwa publicznego, strategii i sposobu postępowania, zdrowia i życia ludzi, zwierząt oraz roślin, itd.

Zatem zasady i reguły postanowień Traktatu nie są uszeregowane. Istnieje wiele sprzeczności między celami, regułami i zasadami, które „razem wzięte” (Torre-Schaub 2006), bez wyraźnego zdefiniowania priorytetowych, są sobie równe (Winter 2004).

Jednak naukowcy niekoniecznie tłumaczą ten fakt jako całkowity brak integracji, ale jako jej ograniczenia (Torre-Schaub 2006), a integracja zasad wymaganych w przypadku konfliktu z innymi zasadami

de Sadeleer 2004). Others see the system of decision-making in the EU as a transitional stage between intervals of suspension of integration processes (Vedder 2003).

The specificity of functioning of environmental markets at the national level

The single markets of individual Member States in this context is not just segments of the single market of the Community as a whole, but act as kind of indicators and determine the strategy of supranational regulation in this area. In addition, determining the characteristics of the national single environmental markets of the Member States provides an understanding of the level of infrastructure development and features of the market.

National environmental markets have different dynamics and specialization which on the one hand can be explained by diversity of economic development, and the other socio-political level of development and readiness for development of this sector.

In particular, the key features of environmental markets at the national level should consider the availability of an extensive regulatory framework, an uneven and branched out structure of the environmental market, the existence of different approaches to classification and analysis of statistical data.

An important fact is that the operation in one country of the Community of environmental performance may become common to all or to acquire the status of "European". A striking example is the British system of ecoaudits that formed the basis of the European System of Environmental Management and Audit (EMAS) and the German ecocertification system "Blue Angel".

Peculiarities of infrastructure of single environmental market of EU

Market infrastructure is a key factor in its sustainable development and successful operation. Infrastructure elements that are separated in space are closely interrelated with each other and with the objects and subjects of the market. In all the elements together constitute an integrated system market, the level of which is determined by the quality, quantity and efficiency of operations and the relationship of its main components.

Peculiarities of infrastructure of single environmental market of the Community are determined by the operation on it not only the direct producer and consumer, which is also the state, private companies, individuals, but also the presence of structures that have the status of special EU institutions and often are key regulators of the market. First of all for such structures goes CEN (Comité

podąża za ich interpretacją (Winter 2004; de Sadeleer 2004). Inni postrzegają system decyzyjny UE jako etap przejściowy pomiędzy przerwami wstrzymującymi procesy integracji (Vedder 2003).

Specyfika funkcjonowania rynków ekologicznych na szczeblu krajowym

W tym kontekście jednolite rynki poszczególnych Państw Członkowskich nie są po prostu częściami jednolitego rynku Wspólnoty jako całości, lecz działają jako rodzaj wskaźników i decydują o strategii ponadnarodowych regulacji w tym obszarze. Dodatkowo, decydowanie o charakterze krajowych, jednolitych rynków ekologicznych Państw Członkowskich zapewnia zrozumienie poziomu rozwoju infrastruktury oraz cech rynku.

Krajowe rynki ekologiczne mają odmienną dynamikę i specjalizację, co z jednej strony można tłumaczyć różnicą w rozwoju gospodarczym oraz innym polityczno-socjologicznym poziomem rozwoju i gotowości do rozbudowy tego sektora.

Szczególnie kluczowe elementy rynków ekologicznych na szczeblu krajowym powinny rozpatrzyć możliwość istnienia szerokiej struktury regulacyjnej, niejednolitej i wyodrębnionej struktury rynku ekologicznego oraz różnorodnego podejścia do klasyfikacji i analizy danych statystycznych.

Ważny fakt stanowi to, że kroki podjęte w jednym państwie należącym do wspólnoty działalności ekologicznej mogą stać się powszechne u wszystkich członków lub nabrać status „europejskich”. Jaskrawym przykładem jest brytyjski system Eko audytów, który stworzył podstawę Europejskiego Systemu Ekozarządzania i Audytu (EMAS) oraz niemiecki system Eko certyfikacji „Blue Angel”.

Szczególne cechy infrastruktury jednolitego rynku ekologicznego UE

Infrastruktura rynku jest kluczowym elementem jego zrównoważonego rozwoju i efektywnego działania. Oddzielone w przestrzeni elementy infrastruktury są ściśle powiązane z sobą oraz z przedmiotami i podmiotami działalności rynkowej. Elementy tworzą w całości wspólnie zintegrowany rynek systemowy o poziomie którego decyduje jakość, ilość i skuteczność działań oraz wzajemne relacje między jego głównymi komponentami.

O szczególnych cechach infrastruktury jednolitego rynku ekologicznego Wspólnoty decydują działania podejmowane na nim przez bezpośrednich producentów i konsumentów - do których zalicza się także państwo, prywatne przedsiębiorstwa i osoby - ale także obecność struktur, które posiadają status specjalnych instytucji UE i są często kluczowymi regulatorami rynku. Po pierwsze, do owych struktur zaliczamy: CEN (Europejski Komitet Normalizacyjny), EOQ (Europej-

Européen de Normalisation), EOQ (The European Organization for Quality), CENELEC (Comité Européen de Normalisation Électrotechnique) and some others, which not usually are de jure official EU institutions, but de facto have such status.

Specificity of internal environmental infrastructure Community market caused its own essential characteristics integrated association, because the creation of a harmonized single economic system requires a supranational authorities, partly assumes the function of relevant national institutions, thereby quantitatively and qualitatively expanding market infrastructure.

1993 The Council introduced in action "Rules of voluntary participation of companies in the industrial sector Scheme environmental management and auditing of the European Community" (Scheme EMAS). This document is provided for companies (including SMEs) engaged in commercial activities. The aim was to promote the introduction of EMAS environmental performance improvement associated with industrial activity by attracting companies in the active management of the environment. These rules include reducing environmental impacts to a level corresponding to the application of sound and the best available technology. Thus this system must not contradict existing EU laws or technical standards relating to environmental management and cause damage to the activities of other companies (The European Environmental Management 2001).

Key factors for the development of single environmental market on supranational level

Policy objectives and legal requirements set by the EU and national governments are the main growth driver of ecoindustry in nearest future. This includes, for example, monitoring of industrial and chemical pollution and activities related to the struggle reduce air pollution, water quality control and water management, the relevant national rules and regulations of energy from renewable sources and emission control. Ecoindustry can be divided into an industry that are almost entirely conditioned by environmental policies and legislation (control of air pollution, noise and vibration, remediation and cleanup, and control equipment), and commodity markets affected by state policies and national regulations (water supply, sewage treatment, solid waste) and sectors that benefit from political goals (renewable energy, environmental services R&D).

The evolution of the market for some sectors is mainly determined by developments in environmental policy, and the main results from the adoption of new legislation, although other tools such as political strategies and frameworks, voluntary agreements and other soft law initiatives also influence investment decisions and market evolution as a whole.

ska Organizacja Jakości), CENELEC (Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki) i kilka innych, które zazwyczaj nie są *de iure* oficjalnymi instytucjami UE, ale *de facto* mają taki status.

Specyfika wewnętrznej infrastruktury ekologicznej rynku Wspólnoty przyczyniła się do dodania do swojej podstawowej charakterystyki zintegrowanych stosunków, ponieważ utworzenie zharmonizowanego jednolitego systemu gospodarczego wymaga ponadnarodowych władz, oraz ponieważ częściowo przejmuje funkcję stosownych instytucji krajowych, przez co ilościowo i jakościowo rozszerza infrastrukturę rynkową.

W 1993 r. Rada wdrożyła "Zasady dobrowolnego uczestnictwa organizacji w systemie Eko zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS). Dokument ten jest przeznaczony dla organizacji (w tym organizacji SME) zaangażowanych w działalność komercyjną. Celem było promowanie wprowadzenia poprawy wyników EMAS w zakresie ochrony środowiska, powiązanych z działalnością przemysłową, poprzez zachęcanie przedsiębiorstw do aktywnego zarządzania środowiskiem. Zasady te obejmują obniżenie wpływów środowiskowych do poziomu odpowiadającego aplikacji bezpiecznych i najlepszych z dostępnych technologii. Dlatego też system ten nie może być sprzeczny z istniejącymi przepisami UE lub standardami technicznymi odnoszącymi się do zagospodarowania środowiska a także powodować szkód w działalności innych przedsiębiorstw (Europejski Zarząd ds. środowiska 2001).

Kluczowe czynniki rozwoju jednolitego rynku ekologicznego na szczeblu ponadnarodowym

Cele strategii i wymagania prawne ustanowione przez UE i rządy krajowe są głównym czynnikiem wzrostu przemysłu ekologicznego w najbliższej przyszłości. Obejmują one np. monitorowanie zanieczyszczeń przemysłowych i chemicznych oraz działalności związanej z walką o zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza; kontrolę jakości wody oraz gospodarowanie wodą; stosowne krajowe zasady i regulacje dotyczące pozyskiwania energii z odnawialnych źródeł oraz kontroli emisji. Przemysł ekologiczny można podzielić na przemysły, które są niemalże całkowicie uwarunkowane strategiami i prawodawstwem odnoszącym się do ochrony środowiska (kontrola zanieczyszczenia powietrza, hałasu i wibracji, naprawy i oczyszczania; a także sprzęt kontrolny) oraz na rynki towarowe, na które wpływają rządowe strategie i krajowe regulacje (dostęp do wody, oczyszczanie ścieków, odpady stałe) a także na sektory, które czerpią korzyści z celów politycznych (energia odnawialna, badawczo-rozwojowe usługi środowiskowe).

O ewolucji w pewnych sektorach rynku decyduje zwłaszcza rozwój w polityce ochrony środowiska oraz podstawowe skutki wynikające z przyjęcia nowego prawodawstwa, chociaż inne narzędzia, takie jak polityczne strategie i modele, dobrowolne umo-

In the field of air pollution control, several directives (Directives 99/13/CE, 99/30/CE, 2000/69/CE, 2001/87/CE and 2004/107/CE) define the limits for a number of pollutants, including carbon monoxide, nitrogen and sulfur oxides and volatile organic compounds. Directives also cover industrial pollution (Directive 96/61/EC), assessment and management of air quality (Directive 96/62/EC), incineration of waste (Directive 2000/76/CE) and trading greenhouse gases (Directive 2003/87/CE).

Public funding is an important factor in R&D for a comprehensive study on the environment, water and renewable energy sectors. Although the development of basic research is a key element, previous experience has shown that the difficulties in the way of promoting eco-technologies is mainly to gain access to markets in the form of new commercial applications. Public funding is also a key element for maintaining and processing large objects or waste water management, especially in countries where there is no investment capacity.

Pricing is the most important factor in the sectors of water supply, wastewater treatment and renewable energy. Price improvement of water supply and wastewater treatment varies greatly in the EU, depending on the investment made in upgrading or building infrastructure and compliance with environmental requirements. Pricing policies often include support schemes in order to reduce the price paid to certain categories of users (through tax policy, for example). Transparent pricing and accounting of water use is one of the key topics on the growth of the sector. Renewable energy sector still needs support to penetrate the energy markets.

In the EU currently uses different incentive systems – systems of fixed prices (produced energy can be sold at a fixed price) or system variable rates (certificates with a minimum value for guaranteed government).

Other important determinants of market structure of ecoindustry is consumer demand, the need to upgrade infrastructure and switching vendors from selling products to providing services. Increasing consumer awareness creates increasing pressure on manufacturers who are forced to offer ecosafety products and solutions, as well as further integration of environmental effects in product development and production, with the support of policy initiatives with integrated product policy. Making eco-labels in the EU and Member States also plays a significant role in raising consumer awareness about the benefits ecoproducts and services.

Increasingly, vendors of equipment for environmental monitoring moves from the supply of goods to the provision of services. For example, producers allow customers to process outsourcing, providing measurement data on a regular basis to guarantee the reliability of the data. These services require long-term contracts (from 10 to 15 years) and the integration of different powers, such as

wy i inne inicjatywy o charakterze niewiążącym, także wpływają na decyzje inwestycyjne i ewolucję rynku jako całości.

W zakresie kontroli zanieczyszczenia powietrza, kilka dyrektyw (Dyrektywy 99/13/CE, 99/30/CE, 2000/69/CE, 2001/87/CE i 2004/107/CE) określa limity ilości zanieczyszczenia, w tym tlenku węgla, tlenków azotu i siarki oraz lotnych związków organicznych. Dyrektywy dotyczą również zanieczyszczenia przemysłowego (Dyrektywa 96/61/EC), oceny i gospodarki jakością powietrza (Dyrektywa 96/62/EC), spalania odpadów (Dyrektywa 2000/76/CE) oraz handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych (Dyrektywa 2003/87/CE).

Fundusze publiczne są istotnym czynnikiem w działalności badawczo-rozwojowej na rzecz wszechstronnych badań środowiska, wody i sektorów energii odnawialnej. Mimo, że rozwój podstawowych badań jest kluczowym elementem, wcześniejsze doświadczenie pokazało, że trudność w sposobie promowania Eko technologii stanowi przeważnie zdobycie dostępu do rynków w formie nowych zastosowań komercyjnych. Fundusze publiczne są także kluczowym elementem w utrzymywaniu i przetwarzaniu dużych obiektów oraz gospodarowaniu ściekami, zwłaszcza w krajach, w których nie istnieją zdolności inwestycyjne.

Polityka cenowa jest najważniejszym czynnikiem w sektorze dostawy wody, oczyszczania ścieków i energii odnawialnych. Poprawa cen dostawy wody i oczyszczania ścieków w UE waha się znacząco w zależności od inwestycji poczynionych w modernizację lub budowę infrastruktury oraz kompatybilność z wymogami ochrony środowiska. Polityki cenowe zawierają często programy wsparcia, aby obniżyć cenę płaconą pewnym rodzajom użytkowników (np. przez politykę podatkową). Przejrzysta polityka cenowa i ewidencjonowanie zużycia wody stanowią jeden z kluczowych tematów dotyczących rozwoju sektora. Sektor energii odnawialnych wciąż potrzebuje wsparcia aby przebić się na rynki energetyczne.

W chwili obecnej UE korzysta z różnych systemów motywacyjnych – systemy cen ustalonych (wyprodukowana energia może być sprzedawana po ustalonej cenie) lub system zmiennych stawek (certyfikaty z ceną minimalną gwarantowaną przez rząd).

Inne, ważne czynniki decydujące o strukturze rynku przemysłu ekologicznego to: popyt konsumentów, potrzeba usprawnienia infrastruktury oraz przestawienie dostawców ze sprzedaży produktów na dostarczanie usług. Wzrastająca świadomość konsumentów stwarza rosnącą presję na producentów, którzy zmuszeni są do dostarczania produktów i rozwiązań ekologicznie bezpiecznych i powoduje dalszą integrację oddziaływania na środowisko w zakresie rozwoju produktów i produkcji przy pomocy inicjatyw programowych, obejmujących zintegrowaną politykę w kwestii produktów. Tworzenie oznaczeń ekologicznych w UE i Państwach Członkowskich od-

system data. This shift from goods to services opportunity for companies of ecoindustry to provide better support for the added value for its customers and create new market segments.

grywa również istotną rolę w podnoszeniu świadomości konsumentów na temat korzyści niesionych przez produkty i usługi ekologiczne.

Coraz częściej dostawcy urządzeń do monitorowania ochrony środowiska przechodzą z dostarczania produktów na zapewnianie usług. Np. producenci pozwalają klientom świadczyć usługi outsourcingowe, zapewniając regularnie dane pomiarowe, aby zagwarantować ich wiarygodność. Takie usługi wymagają kontraktów długoterminowych (od 10 do 15 lat) oraz integracji różnych współczynników, takich jak dane systemowe. Owo przejście od produktów do usług stwarza przedsiębiorstwom przemysłu ekologicznego możliwość dostarczenia swoim klientom lepszego wsparcia w zakresie wartości dodanej oraz stworzenia nowych segmentów rynku.

Conclusions

Single environmental market is holistic and complex in structure system. Development of this sector of single market of European Union in general, is certainly the prerogative of Community in general with a wide participation of Member States. The main tasks for the near future are partial reform of the regulatory system, realization of stimulating policy in different fields and clear statistical separation of the main activities.

Wnioski

System struktury jednolitego rynku ekologicznego jest holistyczny i złożony. Ogólnie rzecz biorąc, rozwój tego sektora jednolitego rynku Unii Europejskiej jest niewątpliwie prerogatywą ogólnej Wspólnoty, z szerokim udziałem Państw Członkowskich. Głównymi zadaniami na najbliższą przyszłość są: częściowa reforma systemu prawnego, realizacja strategii aktywizujących w różnych dziedzinach oraz jasne, statystyczne rozdzielanie kluczowych działalności.

References / Literatura:

1. Bilsen V. i in, (2009a), *Study on the competitiveness of the EU eco-industry* – Final Report Part I,, IDEA Consult/Ecorys, Published by the European Commission DG Enterprise & Industry, Brussels.
2. COM (1999), 263 final. Single market and environmental.
3. COM (2012), 60 final. Innovating for Sustainable Growth: A Bioeconomy for Europe.
4. Council of the European Union (2010), *State of play on implementation of the Services Directive*, Competitiveness Council 25-26 May 2010, doc. nr. 9475/10, 6pp. Available at: <http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/10/st09/st09475.en10.pdf>.
5. Dalhammar C. (2007), *An Emerging Product Approach in Environmental Law. Incorporating the life cycle perspective*. IIIIEE Dissertations 2007: 3. Lund University.
6. de Sadeleer N. (2004), *Environmental Principles, Modern and Post-Modern Law*. In: Macrory, R. (Hrsg.): Principles of European Environmental Law. Europa Law Publishing, Groningen, pp. 225-237.
7. *Environment and the Single Market Final Report to the European Commission*. Available at: http://ec.europa.eu/environment/enveco/economics_policy/pdf/single_market.pdf.
8. Ernest&Young Report for European Commission (2006), *Study on Eco-industry, its size, employment, perspectives and barriers to growth in an enlarged EU Final report*.
9. EUROPEAN COMMISSION (1994), *Eco-industries in the EC*, in Panorama of EU Industry 94, Brussels.
10. Publications Office of the European Union (2011), *External and intra-EU trade. A statistical yearbook, Data 1958 – 2010*.
11. *Judgment of May 5 Gaston Schul*, case 15/81, ECR 1982. Available at: http://www.competitionlaw.cn/upload/temp_09060910426989.pdf
12. Macrory R. (2006), *Reflections on 30 Years of EU Environmental Law. A High Level of Protection?* Europe Law Publishing, Groningen, pp. 3-16.
13. OCED Report. *The Global environmental goods and services industry*. Available at: <http://www.oecd.org/industry/ind/2090577.pdf>.
14. Petrushenko Iu. M. i in, (2009), *Miznarodnyi dosvid formuvannia ekologobezpechnykh tovariv ta poslug*. "Mekhanizm reguliuvannia ekonomiky", t. 4, cz. 2, s. 136-141.
15. Potapenko N. (2001), *Osoblyvosti formuvannia rynku ekologobezpechnykh tovariv, tekhnologii ta poslug v Ukraini*. "Ekonomika Ukrainy", t. 4, s. 28-29.

16. Scharpf F. (1996), *Politische Optionen im vollendeten Binnenmarkt*. In: Jachtenfuchs, M. and B. Kohler-Koch (eds.): pp. 109-140.
17. Shevchuk V., Satalkin M., Biliavskiy G. (2004), *Ekologichne upravlinnia*, Kyiv, Lybid.
18. *Single European Act* (1986), (Official Journal L 169 of 29 June 1987), A new strategy for the single market. Available at: http://ec.europa.eu/bepa/pdf/monti_report_final_10_05_2010_en.pdf.
19. Temmink, H. (2000), *From Danish Bottles to Danish Bees: the Dynamics of free Movement of Goods and Environmental Protection: a Case law analysis*. In: Somsen, H. (Hrsg.): *The Yearbook of European Environmental Law*. Oxford University Press, Oxford, pp. 61-102.
20. *The European Environmental Management and Audit Scheme (EMAS)*. EC Regulation 1836/93 Available at: http://europa.eu/legislation_summaries/other/l28022_en.htm#AMENDINGACT#AMENDINGACT.
21. *Treaty establishing the European Coal and Steel Community (1951)*, Available at: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:11951K:EN:PDF>.
22. *Treaty establishing the European Atomic Energy Community (1957)*, Available at: http://www.cvce.eu/content/publication/1997/10/13/a3390764-3e75-421b-9c85-f52de5a14c2f/publishable_en.pdf.
23. *Treaty establishing the European Economic Community (1957)*, Available at: http://www.ab.gov.tr/files/ardb/evt/1_avrupa_birligi/1_3_antlasmalar/1_3_1_kurucu_antlasmalar/1957_treaty_establishing_eec.pdf.
24. Torre-Schaub M. (2006), *The single market and the environment: Pathways to integration*. Global Law Working Papers 05/06.
25. Vedder H. (2003), *Competition Law and environmental protection in Europe. Towards sustainability?* European Law Publishing, Groningen.
26. *White Paper on the completion of the internal market (14 June 1985)*. Available at: http://europa.eu/documents/comm/white_papers/pdf/com1985_0310_f_en.pdf.
27. Wiers J. (2003), *Trade and Environment in the EC and the WTO: A Legal Analysis*. Europe Law Publishing, Groningen.
28. Winter G. (2004), *The legal nature of environmental principles in international, EC and German law*. In: Macrory, R. (Hrsg.), *Principles of European Environmental Law*, pp. 11-28.

Submitted/ Zgłoszony: May/ maj 2014

Accepted/ Zaakceptowany: September/ wrzesień 2014